

Valsts darba inspekcija

Līga Kārklīņa, vecākā inspektore
liga.karklina@vdi.gov.lv t.28342951

16.10.2017.

Valsts darba
inspekcija

Darba inspekcijas darbības rezultāti 2017.gadā

Valsts darba inspekcija 2017.gada ir
veikusi tematiskās pārbaudes

**lauksaimniecības, būvniecības,
pārtikas nozares uzņēmumos.**

Valsts darba
inspekcija

Tematiskās pārbaudes pārtikas produktu un dzērienu ražošanas nozares uzņēmumos

Latgales RVDI pārbaudīto uzņēmumu un struktūrvienību skaits – 30, izdoto Rīkojumu skaits – 24, konstatēto pārkāpumu skaits -160

Biežāk pārkāpti normatīvie akti:

- MK 02.10.2007. not.Nr.660 "Darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība" – **34**
- MK 10.08.2010. not.Nr.749 "Apmācības kārtība darba aizsardzības jautājumos" -**37**
- MK 03.09.2002. not.Nr.400 "Darba aizsardzības prasības drošības zīmju lietošanā" -**17**
- MK 09.12.2002. not.Nr.526 „Darba aizsardzības prasības, lietojot darba aprīkojumu” -**15**
- MK 28.04.2009. not.Nr.359 "Darba aizsardzības prasības darba vietās" -**11**
- MK 20.08.2002. not.Nr.372 "Darba aizsardzības prasības, lietojot individuālos aizsardzības līdzekļus" -**11**
- MK 03.08.2010. not.Nr.713 "Noteikumi par kārtību, kādā nodrošina apmācību pirmās palīdzības sniegšanā, un pirmās palīdzības aptiecināšanas medicīnisko materiālu minimumu" -**8**
- MK 10.03.2009. not.Nr.219 "Kārtība, kādā veicama obligātā veselības pārbaude" -**7**
- MK 08.02.2005. not.Nr.99 "Noteikumi par komercdarbības veidiem, kuros darba devējs iesaista kompetentu institūciju" -**6**

Valsts darba
inspekcija

Tematiskās pārbaudes būvniecības nozares uzņēmumos

Latgales RVDI pārbaudīto uzņēmumu un struktūrvienību skaits – 30, izdoto Rīkojumu skaits – 23, sodu skaits -2, konstatēto pārkāpumu skaits Rīkojumos -73

Biežāk pārkāpti normatīvie akti:

MK 25.02.2003. not. Nr.92 "Darba aizsardzības prasības, veicot būvdarbus"-**15**

MK 10.08.2010. not.Nr.749 "Apmācības kārtība darba aizsardzības jautājumos"-**10**

MK 20.08.2002. not.Nr.372 "Darba aizsardzības prasības, lietojot individuālos aizsardzības līdzekļus"-**14**

MK 04.07.2015. not.Nr.167 "Noteikumi par darbinieku apliecībām"- **9**

MK 10.03.2009. not. Nr.219 "Kārtība, kādā veicama obligātā veselības pārbaude"-**7**

MK 02.10.2007. not. Nr.660 "Darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība"-**5**

MK 03.09.2002. not. Nr.400 "Darba aizsardzības prasības drošības zīmju lietošanā"-**4**

MK 08.02.2005. not.Nr.99 "Noteikumi par komercdarbības veidiem, kuros darba devējs iesaista kompetentu institūciju"-**3**

MK 18.03.2014. not.Nr.143 "Darba aizsardzības prasības, strādājot augstumā"-**3**

Valsts darba
inspekcija

Tematiskās pārbaudes transporta nozares uzņēmumos

Valsts darba inspekcija no š.g. 2.oktobra līdz 31.oktobrim veiks tematisko pārbaudi transporta nozares uzņēmumos. Pārbaūžu mērķis ir novērtēt darba aizsardzības un darba tiesību normu ievērošanu transporta nozares uzņēmumos, kā arī pastiprināti vērst darba devēju uzmanību šīs nozares darba riskiem, kas var izraisīt arodslimības vai nelaimes gadījumus.

Valsts darba
inspekcija

Transporta nozares uzņēmumos

- Nelaiemes gadījumu skaita ziņā transporta nozare ieņem trešo vietu starp visām nozarēm, turklāt pēdējo trīs gadu laikā minētā nozare ir līdere bojā gājušo skaita ziņā.
- 2015. un 2016.gadā transporta nozares uzņēmumos notikuši 274 nelaimes gadījumi darbā, no kuriem 45 bija ar smagām traumām un 15 gadījumos cilvēki gājuši bojā.
- Šajā nozarē būtisks letālo gadījumu cēlonis ir nodarbināto pēkšņa veselības stāvokļa pasliktināšanās sirds un asinsvadu sistēmas slimību dēļ, kuras izraisa mazkustīgs darbs, neveselīgs uzturs, stress, smēķēšana, kā arī liekais svars. Savukārt smagi nelaimes gadījumi galvenokārt notiek, savainojoties ar darba aprīkojumu un neievērojot darba aizsardzības instrukciju prasības.
- Transporta nozarē ir konstatēts arī liels arodslimnieku skaits - pēc VDI rīcībā esošās informācijas, 2016.gadā reģistrēti 177 pirmreizēji arodslimnieki. Biežāk konstatētās arodslimības ir karpālā kanāla sindroms, kā arī muguras slimības, kuras lielā mērā izraisa piespiedu darba pozas, smagumu pārvietošana, fiziskās pārslodzes u.c.

Valsts darba
inspekcija

Nelaiemes gadījumu un “dabīgo nāvju” piemēri transporta nozarē

Vīrietis, 37 gadi, kravas automobiļa vadītājs pēc kravas izkraušanas darbiem pārvilka tentu pār tukšo piekabi, kā arī veica kravas automašīnas un piekabes apskati. Atrodoties pie mašīnas un piekabes sakabes, cietušajam slīdēja kāja kā rezultātā viņš krita un sasita galvu pret sakabi. Nelaiemes gadījuma brīdī zemes segums pēc lietus bija slidens.

Valsts darba
inspekcija

Nelaiemes gadījumu un “dabīgo nāvju” piemēri transporta nozarē

Vīrietis, 44 gadi, sliežu ceļu brigadieris tika atrasts miris, kad to, ienākot dzelzceļa stacijas sadzīves telpā, ieraudzīja darbinieki, Viņš gulēja uz dīvāna bez dzīvības pazīmēm.
Nāves cēlonis: alkohola kardiomiopātija uz augstas alkohola koncentrācijas fona.

Valsts darba
inspekcija

Nelaiemes gadījumu un “dabīgo nāvju” piemēri transporta nozarē

Vīrietis, 47 gadi, automobiļa vadītājs kopā ar kolēģi pēc remontdarbu pabeigšanas ar automašīnu devās Jelgavas virzienā, bet pēc 2 km apstājās, lai padzertos ūdeni. Pēkšņi otrs kolēģis ieraudzīja, ka viņš pie automašīnas ir nokritis, nekustās un neelpo. Ekspertīzes atzinumā norādītais nāves cēlonis – koronārā sirds sasilšana; asinīs konstatētas 1,28‰ etilspirta.

Valsts darba
inspekcija

Pēc Valsts darba inspekcijas rīcībā esošās informācijas laikā no 2017.gada 1.janvāra līdz 14.augustam nelaiemes gadījumos darbā bojā gājuši 16 nodarbinātie un vēl 7 darbinieki atrasti miruši (iespējamās dabiskās nāves darba vietās). Pagājušajā gadā šajā laika posmā bojā bija gājuši 24 nodarbinātie. Vēl 100 cilvēki šogad ir guvuši smagus miesas bojājumus (pagājušajā gadā 106).

Valsts darba
inspekcija

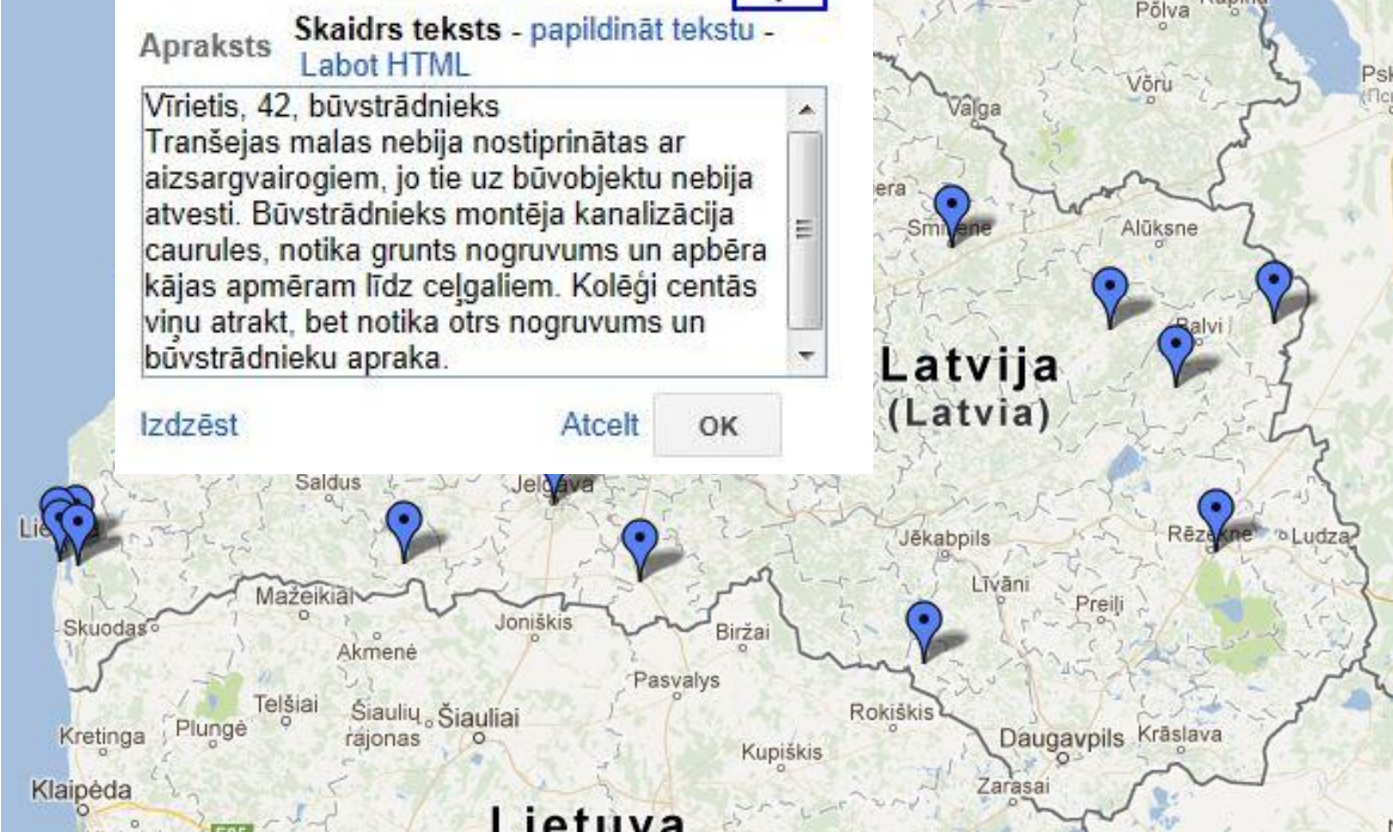
www.vdi.gov.lv sadaļa «Darba aizsardzība - Nelaiemes gadījumu karte»

Nosaukums

Apraksts **Skaidrs teksts - papildināt tekstu -
Labot HTML**

Vīrietis, 42, būvstrādnieks
Tranšejas malas nebija nostiprinātas ar
aizsargvairogiem, jo tie uz būvobjektu nebija
atvesti. Būvstrādnieks montēja kanalizācija
caurules, notika grunts nogrūvums un apbēra
kājas apmēram līdz ceļgaliem. Kolēģi centās
viņu atrakt, bet notika otrs nogrūvums un
būvstrādnieku apraka.

Izdzēst

Latvija
(Latvia)

Valsts darba
inspekcija

Tiesu prakse, izmeklējot nelaimes gadījumus darba vietā

SIA “Maxima Latvija” Administratīvajā rajona tiesā un Administratīvajā apgabaltiesā apstrīdēja un zaudēja abus tiesu procesus pret VDI saistībā ar VDI par 2013. gada 21. novembrī Zolitūdē notikušā nelaimes gadījuma sastādītajiem aktiem attiecībā uz 4 bojāgājušiem un 2 smagi cietušiem SIA “Maxima Latvija” darbiniekiem. Aktos kā viens no nelaimes gadījuma cēloņiem bija norādīts fakts, ka darba devējs SIA “Maxima Latvija” veikalā nodarbinātos nebija instruējis par īpašos gadījumos lietojamo drošības zīmju (akustiskais signāls un vārdiskās saziņas zīmes) nozīmi un atbilstošu rīcību šo zīmju darbības laikā. SIA “MAXIMA Latvija” veikala ēkā Priedaines ielā 20, Rīgā, uzstādītās automatiskās ugunsdrošības signalizācijas sistēmas raidītie akustiskie signāli un vārdiskā saziņa atbilstoši standartam LVS 446 bija vienlaicīgi gan ugunsdrošībai, gan arī īpašiem gadījumiem paredzētās drošības zīmes, kuru ilgstošas darbības laikā bija jāveic cilvēku evakuācija (Lieta Nr.A420362814). Augstākās tiesas Senātā 2017. gada 20. aprīlī ir iesniegta SIA “Maxima Latvija” kasācijas sūdzība).

Valsts darba
inspekcija

Tiesu prakse, izmeklējot nelaimes gadījumus darba vietā

SIA “Zaļā Mārupe” apstrīdēja tiesā VDI izmeklēšanas aktā noteikto darba devēja atbildību par normatīvo aktu pārkāpumiem, kuri bija par cēloni nelaimes gadījumam darba vietā. Atrodoties slēgtā biogāzes ražošanas tehnoloģiskā tilpnē bez autonomiem elpošanas aparātiem, dzīvību zaudēja 2 nodarbinātie un 1 guva vieglus veselības traucējumus. Administratīvā rajona tiesa atzina, ka darbinieki nebija informēti par biogāzes risku un darba aizsardzības pasākumiem, kas veicami, strādājot vidē, kur ir iespējama saskare ar biogāzi. Tiesas ieskatā, VDI pamatoti ir izdarījusi secinājumu, ka nelaimes gadījumā cietušie nebija apmācīti darba aizsardzībā un nebija informēti par biogāzes radīto apdraudējumu cilvēka dzīvībai, kas bija viens no nelaimes gadījuma cēloņiem (Lieta Nr. A420291315. Darba devējs turpina tiesāties un spriedumu ir pārsūdzējis Administratīvajā apgabaltiesā);

Valsts darba
inspekcija

Krimināllikuma 146. pants ***Darba aizsardzības noteikumu pārkāpšana***

146.pants. Darba aizsardzības noteikumu pārkāpšana

(1) Par darba aizsardzību vai tehnisko drošību reglamentējošo normatīvo aktu prasību pārkāpšanu, ja to izdarījis uzņēmuma (uzņēmējšabiedrības), iestādes vai organizācijas vadītājs vai cita persona, kas atbildīga par šo noteikumu ievērošanu, un ja šis nodarījums izraisījis miesas bojājumus ar veselības traucējumu vai darbspēju paliekošu zaudējumu, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

(2) Par tādu pašu nodarījumu, ja tas izraisījis cilvēka nāvi vai smagus miesas bojājumus vairākiem cilvēkiem,

soda ar brīvības atņemšanu **uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.**

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar [12.02.2004.](#) un [13.12.2012.](#) likumu, kas stājas spēkā [01.04.2013.](#))

Valsts darba
inspekcija

Dabīgās nāves

Pēkšņa veselības pasliktināšanās
darba vietā

Dzimums

92% vīrieši

8% sievietes

Dabīgās nāves visbiežāk konstatētas šādās
nozarēs:

Transports un uzglabāšana;

Būvniecība;

Apstrādes rūpniecība;

Lauksaimniecība un mežsaimniecība;

Kādi ir
iespējamie
cēloņi

- Neveselīgs uzturs. smēķēšana, alkohols;
- Enerģijas dzērieni, nepiemēroti medikamenti;
- Sēdošs darbs, mazkustība;
- Fiziska un garīga pārslodze;
- Nevērīga attieksme pret savu pašsajūtu, ilglaicīgs stress;
- Novēloti veiktas obligātās veselības pārbaudes u.c.

Valsts darba
inspekcija

Tā nevajadzētu būt...

Valsts darba
inspekcija

Letāls nelaimes gadījums

Remontstrādnieks
(22) gāja bojā,
strādājot
nenostiprinātā
tranšējā

Valsts darba
inspekcija

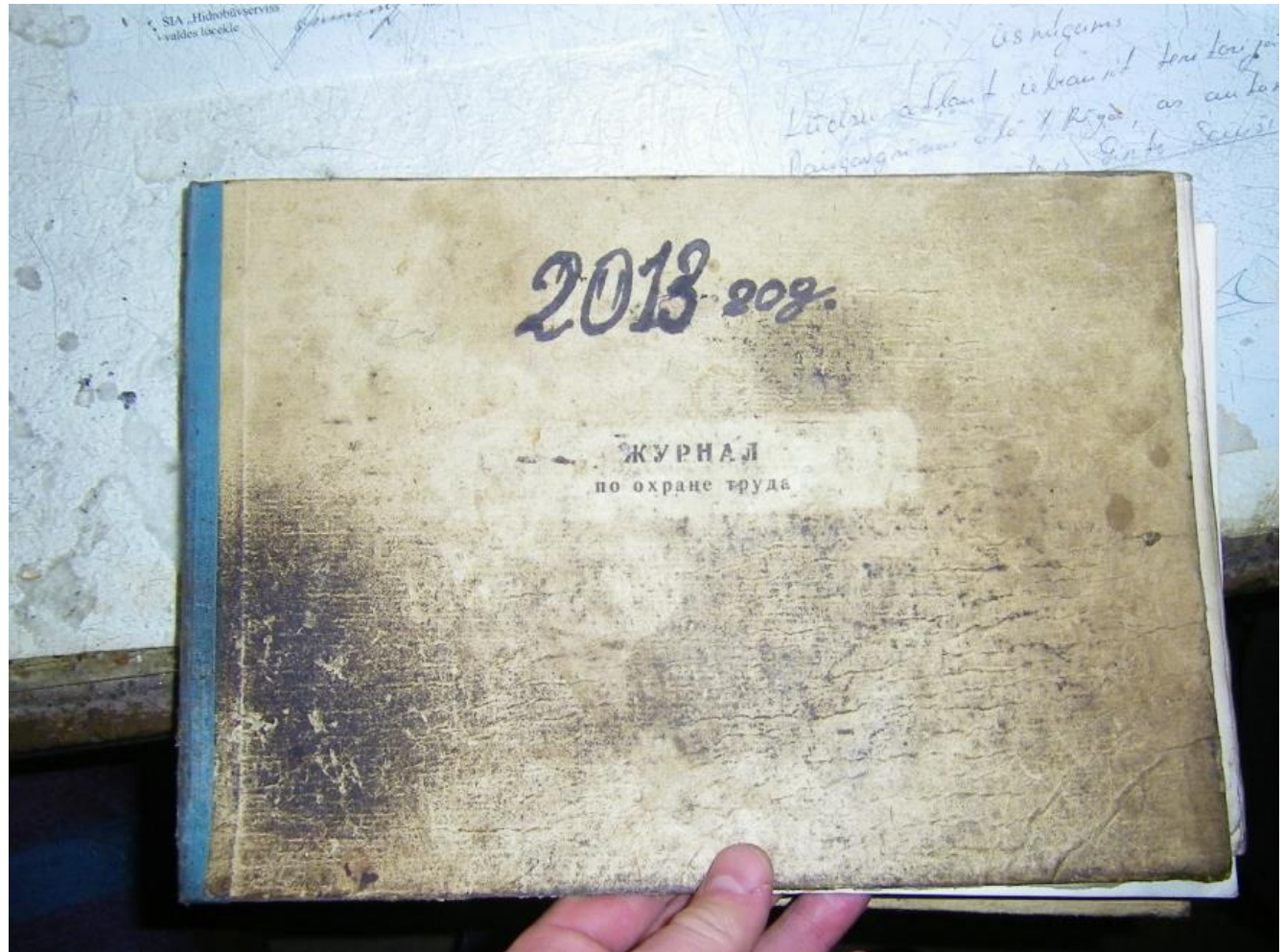
«Bīstamais» krēsls

Valsts darba
inspekcija

Tā nevajadzētu būt...

Valsts darba
inspekcija

Darba aizsardzības instruktāžu žurnāls , kur darbinieks iepazīstināts ar 53 instrukcijām!!!

Darba aizsardzības instruktāžas žurnāls.

N.p.k.	Datums	Tabeļes Nr.	Vārds, Uzvārds	Instruējamā persona		Instruēšanas pamatojums	DDI tehnoloģiskā personāla darbiniekiem (darbmaiņās)	Amatpersona, kas veic instruktāžu		Instruētā paraksts
				Personas kods	Profesija, amats, darbavieta			Vārds, Uzvārds, amats	Paraksts	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
17.	06.02. 2015.	5087			Darba nīvelēja palīgs	Sākotnējā	DDI: 0.01-14 0.02-07 0.03-14 0.06-07 0.08-07 0.10-07 0.17-07 0.19-07 0.47-07 0.48-07 0.53-07 0.56-06 0.58-07 0.62-03 0.71-08 0.72-09 0.73-08 0.75-09 0.77-09 0.78-09 DDI: 02.01-09 02.02-08 02.03-10 02.04-09 02.05-09 02.06-10 02.07-10 02.08-10 02.09-08 02.10-08 02.11-08 02.12-08 02.13-08 02.15-08 02.16-08 02.17-11 02.18-09 02.19-09 02.20-10 02.21-10 02.22-08 02.25-10 02.28-09 02.29-08 02.30-12 02.33-08 02.34-11 02.36-10 02.40-11 02.43-07 02.44-10 02.45-08	Kad. prod. nod. vadīt. Vēlmesce	<i>[Signature]</i>	<i>[Signature]</i>
18.	06.02. 2015.	0533			Ģeozinātnieks	Sākotnējā	DDI: 0.01-14 0.02-07 0.03-14 0.06-07 0.09-07 0.10-07 0.17-07 0.19-07 0.47-07 0.48-07 0.53-07 0.56-06 0.58-07 0.62-03 0.71-08 0.72-09 0.73-08 0.75-09 0.77-09 0.78-09 DDI: 02.01-09 02.02-08 02.03-10 02.04-09 02.05-09 02.06-10 02.07-10 02.08-10 02.09-08 02.10-08 02.11-08 02.12-08 02.13-08 02.15-08 02.16-08 02.17-11 02.18-09 02.19-09 02.20-10 02.21-10 02.22-08 02.25-10 02.28-09 02.29-08 02.30-12 02.33-08 02.34-11 02.36-10 02.40-11 02.43-07 02.44-10 02.45-08 013 04 - 09	Kad. prod. nod. vadīt. Vēlmesce	<i>[Signature]</i>	<i>[Signature]</i>
19.	06.02. 2015.				Ģeozinātnieks		DDI: 0.01-14 0.02-07 0.03-14 0.06-07 0.09-07 0.10-07 0.17-07 0.19-07 0.47-07 0.48-07 0.53-07 0.56-06 0.58-07 0.62-03 0.71-08 0.72-09 0.73-08 0.75-09 0.77-09 0.78-09			

Valsts darba
inspekcija

Tā nevajadzētu būt...

Valsts darba
inspekcija

Tā nevajadzētu būt...

Valsts darba
inspekcija

Tā nevajadzētu būt...

Valsts darba
inspekcija

Tā nevajadzētu būt...

Valsts darba
inspekcija

Tā nevajadzētu būt...

Valsts darba
inspekcija

Tā nevajadzētu būt...

Valsts darba
inspekcija

Tā nevajadzētu būt...

Valsts darba
inspekcija

Tā nevajadzētu būt...

Valsts darba
inspekcija

Tā nevajadzētu būt...

Valsts darba
inspekcija

Tā nevajadzētu būt..

Valsts darba
inspekcija

Tā nevajadzētu būt...

**Nebaidieties no Valsts darba
inspekcijas,
bet gan no tā,
ka Jūsu darbinieki
darba vietās
var gūt savainojumus
un iet bojā!**

Valsts darba
inspekcija

VDI sabiedrības informēšanas aktivitātes

Mājas lapas:

www.vdi.gov.lv

www.stradavesels.lv

www.osha.lv

FB: Valsts darba inspekcija

@darbaizsardziba
@darbainspekcija

www.slideshare.net/Valsts_darba_inspekcija

www.youtube.com/user/LMVDI#p/u

Valsts darba
inspekcija

Paldies par uzmanību